Мамчыц В. С., студ. Гр. 111 “А” ФК і СКД
БДУ культуры і мастацтваў
Навуковы кіраўнік – Бабко А.І.,
канд. філас. навук, дацэнт

БІЯЭТЫКА: ПРАБЛЕМА ЭЎТАНАЗІІ

Праблема эўтаназіі мае ў якасці сваёй філасофскую праблему жыцця і смерці. Гэта дапушчэнне змушае нас разглядзець больш пільна філасофскія аспекты дадзенай тэматыкі, якія нярэдка ігнаруюцца ў адпаведных дыскусіях. Але яны надта важныя і не павінны ігнаравацца.

Эўтаназію можна азначыць наступным чынам: гэта намернае дзеянне ці бяздзеянне медыцынскага супрацоўніка, што адбываецца ў выпадку яўнай і недвусэнсова выражанай просьбы інфармаванага хворага ці яго законнага прадстаўніка з мэтай заканчэння фізічных і псіхічных пакут хворага, які знаходзіцца па медыцынскіх паказаннях у стане, што пагражае жыццю і пасля якога павінна наступіць смерць.

Сучасная медыцына дасягнула высокага ўзроўню развіцця. Тым не менш яна незаўжды можа забяспечыць нармальную якасць жыцця пацыента. Таму і паўстае праблема эўтаназіі. У сучасных умовах вылучаюць актыўную і пасіўную, дабраахвотную і прымусовую эўтаназію.

Пасіўная эўтаназія (ці як яе яшчэ называюць “ метад адкладзенага шпрыца”) выяўляецца ў тым, што спыняецца аказанне накіраванай на выратаванне жыцця медыцынскай дапамогі, што паскарае наступленне смерці. На практыцы гэта дастаткова часта сустракаецца і ў нашай краіне.

Пад *актыўнай* эўтаназіяй (“ метад напоўненага шпрыца”) разумеюць увядзенне хвораму якіх- небудзь лекавых ці іншых сродкау, а таксама іншыя дзеянні, што цягнуць за сабой хуткае і безбалючае наступленне смерці (смяротная ін’ екцыя). Формы актыўнай эўтаназіі: а) “забойства з міласэрнасці”- адбываецца ў тых выпадках, калі ўрач бачыць жахлівыя пакуты безнадзейнага

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

хворага чалавека і, не маючы магчымасці дапамагчы яму, уводзіць вялікую дозу абязбольваючага прапарата; б) “ самагубства, якое асістыруецца ўрачом”- адбываецца, калі ўрач толькі дапамагае безнадзейна хвораму чалавеку скончыць жыццё; в) актыўная эўтаназія можа праходзіць і без ўрача, калі пацыент сам уключае патрэбнае абсталяванне, як бы сам накладвае на сябе рукі.

Дабраахвотнай называецца эўтаназія, якая адбываецца па недвусэнсоўнай просьбе хворага, ці яго папярэдне выказанай згоды.

Прымусовая эўтаназія адбываецца без згоды хворага.

Эўтаназія ўключае ў сябе цэлы комплекс узаемазвязаных аспектаў, сярод якіх звычайна вылучаць: філасофскі, этычны, рэлігійны, біямедыцынскі, юрыдычны.У філасофскім і этычным плане асабліваe значэнне мае праблема яго суадносін з гуманістычнымі і духоўнымі прынцыпамі.Але, які ён сапраўдны гуманізм, калі яго разглядаць у кантэксце эўтаназіі?

Многія сучасныя практыкі і навукоўцы забываюць пра гуманізм. Сучасная цывілізацыя забяспечыла для чалавека камфортнае існаванне, а цяперашні “гуманізм” забяспечвае бесклапотнае жыццё і такі ж самы бесклапотны сыход з гэтага жыцця, у выглядзе эўтаназіі.

Аўтар дадзенага тэкста правяла сацыяльнае пытанне па дадзенай праблеме, і ў выніку высветлілася: 55% апытаных адказалі, што яны супраць эўтаназіі, 40%- за, а 5%- абыякавыя.Многія з апытанных сцвярджаюць, што калі чалавек стары, ці атрымлівае жудасны боль, то навошта яму пакутаваць? А іншыя запярэчаць, што існуюць духоўнасць і этыка, што эўтаназія не што іншае, як забойства.На маю думку, аднак, калі чалавек смяротна хворы яго трэба падтрымліваць, паколькі сапраўдны гуманізм- гэта змаганне за жыццё.

На гэты конт ёсць прыклад: малады чалавек трапіў у аўтакатастрофу і ляжаў у коме. Урачы лічылі, што гэта безнадзейны выпадак, ад яго ўсе адвярнуліся, акрамя адной сяброўкі. Яна яго маральна падтрымлівала, была каля яго, і праз 2 тыдні ён прыйшоў у сябе.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Звычайна людзі, якія выступаюць супраць эўтаназіі, звяртаюцца да прынцыпу святасці жыцця як унікальнага феномену. Кант выступае з філасофскім абгрунтаваннем гэтай унікальнасці, даводзячы, што мы павінны заўжды разглядаць разумныя істоты як канчатковую мэту, а не сродак для чаго-небудзь іншага. Я не маю права перапыняць жыццё іншага чалавека толькі таму, што яно цяжкае для яго. Паводле прынцыпу святасці жыцця для тых, хто яго прытрымліваецца, эўтаназія- гэта няправільна ў любых абставінах.

Калі чалавек памірае сваёй смерцю, гэта цяжка і складана перажыць. А калі разумееш, што яго забілі, ад гэтага становіцца страшна і яшчэ больш балюча. Эўтаназія і ёсць усвядомленае прычыненне смерці. Крымінальнае права нашай краіны разглядае эўтаназію як забойства, і я лічу, што гэта вельмі адэкватнае значэнне. Намер відавочны: забіць чалавека. Людзі, якія ідуць на забойства- гэта ўжо не людзі, і ім самім патрэбна медыцынская дапамога.

І ўсё ж такі гэта пытанне аб эўтаназіі да канца не вырашана. І, магчыма, яго нельга вырашыць адназначна, заўжды па ім будуць весціся спрэчкі і дыскусіі.

Спіс літаратуры:

1. Аўраменка, В. Самагубства і эўтаназія.// В. Аўраменка.- Arche. Пачатак.- 2007- № 12.- с. 92- 98.

Місевіч, В. Мяжа чалавечае годнасці.// В. Місевіч.- Arche. Пачатак.- 2007.- № 12.- с. 98- 102.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ